

ŠIAULIŲ MIESTO KULTŪROS CENTRO „LAIPTŲ GALERIJA“ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Etikos kodekse skelbiamos bendražmogiškos bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis kultūros ir meno bei visi kiti Šiaulių miesto kultūros centro „Laiptų galerija“ (toliau – Kultūros centro) darbuotojai.
2. Etikos kodeksas skirtas padėti darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.
3. Etikos kodeksas reglamentuoja etikos normas, kurios nustatomos remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucija bei kitais norminiais aktais, demokratinėmis tradicijomis, bendražmogiškos dorovės principais, kurių pagrindą sudaro šios pagrindinės Kultūros centre puoselėjamos vertybės: 1) pagarba žmogui ir tolerancija, 2) pilietinis aktyvumas ir tautiškumas, 3) kiekvieno bendruomenės nario atsakomybė, 4) bendravimas ir bendradarbiavimas, 5) bendruomenės narių saugumas, 6) demokratiškumas ir teisingumas, 7) lankstumas ir profesionalumas, 8) nuolatinis mokymasis.
4. Šiuo kodeksu siekiama įtvirtinti Kultūros centro darbuotojų etikos normas, saugančias žmogiškąją vertę bei orumą, reguliuojančias tarpusavio santykius, užtikrinančias profesinės veiklos kokybę, kuriančias bei puoselėjančias Kultūros centro kultūrą.
5. **Pagrindinės sąvokos:**
 - 5.1. *Etikos kodeksas* – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus atskirtų profesijos atstovų ar organizacijos darbuotojų sprendimams bei veiklai ir tarnaujantis kaip tam tikras elgesio gidas.
 - 5.2. *Etika* – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
 - 5.3. *Kultūros darbuotojų etika* – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
 - 5.4. *Etikos normų pažeidimas* – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeltis prieštaringus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius, priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
 - 5.5. *Etikos problema* – netinkamas sprendimas ar veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.
 - 5.6. *Etiškas sprendimas* – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
 - 5.7. *Interesų konfliktas* – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.
 - 5.8. *Privatus darbuotojo interesas* – bet kokia materialinė ar nematerialinio pobūdžio nauda ar galima nauda įstaigos darbuotojui, kolegialių organų nariui ar jo artimiesiems.
 - 5.9. *Viešieji interesai* – visuomenės suinteresuotumas, kad įstaigos darbuotojai visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.
 - 5.10. *Kompetencija* – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
 - 5.11. *Vertybė* – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
 - 5.12. *Tolerancija* – kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo pakantus gerbimas.
 - 5.13. *Korupcija* - tai bet koks darbuotojų elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų, teisės aktuose ar nustatytų elgesio standartų, siekiant privačių interesų ir taip pakenkiant valstybės, įstaigos ar atskirų fizinių ar juridinių asmenų interesams.
6. **Etikos kodekso šaltiniai ir principai:**

Etikos kodekso normos apibrėžiamos bendražmogiškoms dorovės normomis, Lietuvos Respublikos konstitucinėmis nuostatomis bei įstatymiais aktais, žmogaus teisių nuostatomis. Šio kodekso pagrindą sudaro šie pagrindiniai principai: žmogiškumas, teisingumas, profesionalumas, atsakomybė, demokratiškumas, tolerancija, partnerystė ir solidarumas.

II SKYRIUS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Etikos kodekso tikslai:

- 7.1. Informavimas.
- 7.2. Švietimas.
- 7.3. Drausminimas.
- 7.4. Apsauginis (apsaugoti nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio).
- 7.5. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

8. Etikos kodekso uždaviniai:

- 8.1. Padėti įstaigos darbuotojams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.
- 8.2. Skatinti darbuotojų suvokimą, kad etinis aspektas - svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą kultūros įstaigų veikla.
- 8.3. Padėti įstaigos darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

9. Pagrindiniai darbuotojo etikos principai:

- 9.1. Pagarba žmogui ir įstaigai. Gerbti kiekvieną žmogų, jo teises ir laisves, bendradarbius, kitų organizacijų atstovus, nepriklausomai nuo jų užimamų pareigų, nuo jų turinės ar visuomeninės padėties, asmeninių savybių. Dėmesingai reaguoti į piliečių bei organizacijų prašymus ir siūlymus. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos ir kitomis institucijomis, LR valdžios institucijomis. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų, pažiūrų atstovams.
- 9.2. Lojalumas. Jausti atsakomybę už savo darbinę veiklą, elgesį. Darbo metu neužsiimti kita su darbu nesusijusia veikla. Už įstaigos ribų tretiesiems asmenims nereikšti neigiamų atsiliepimų apie kultūros centrą, jo tikslus, veiklą, darbuotojus. Nuoširdžiai siekti kultūros centro strateginių tikslų, vykdyti patikėtas užduotis, laikytis teisės aktų. Aktyviai palaikyti įstaigos siekius, garbingai atstovauti, tinkamai reprezentuoti jos vardą. Nešmeižti, nepagarbiai atsiliepti apie nedalyvaujančio kolegos darbinis gebėjimus, asmenines savybes. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.
- 9.3. Nesavanaudiškumas. Nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimą, jei tai gali sukelti interesų konfliktą. Nesinaudoti kultūros centro nuosavybe ne tarnybinei veiklai. Objektiviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems. Kultūros centro darbuotojas ar vadovas gali priimti bet kokią nesavanaudišką bendruomenės paramą, skirta įstaigai. Apie tokios paramos suteikimą turi būti informuota visuomenė ir už paramą pareikšta padėka.
- 9.4. Dorovinis principingumas ir padorumas. Saugoti nepriekaištingą darbuotojo reputaciją. Nesinaudoti kito asmens klaidomis ar nežinojimu. Viešinti ar viešai aptarinėti konfidencialia informacija apie bendradarbius (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeninis gyvenimas ir pan.). Atsisakyti vykdyti neteisėtą nurodymą ar įsakymą ir apie tai pranešti vadovui.
- 9.5. Atsakomybė ir atskaitingumas. LR teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ar veiksmus. Asmeniškai atsakyti už savo tarnybinių sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes, trumpalaikių ir ilgalaikių pareiginių tikslų neįgyvendinimą. Prisiimti dalį atsakomybės už kolegialiai priimtą sprendimą. Atsiskaityti už savo darbinę veiklą vadovui, kontroliuojančioms

institucijoms.

9.6. Aktyvumas. Tobulinti savo įgūdžius, meistriškumą, profesionalumą. Rūpintis savo išsilavinimu, kvalifikacijos tobulinimu. Tobulinti savo kalbos ir bendravimo kultūrą.

9.7. Pavyzdingumas. Savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai. Būti tolerantiškam ir paslaugiam, pagarbiai elgtis su bendradarbiais ir kitais asmenimis. Konfliktines situacijas spręsti taikiai, atvirai, objektyviai ir mandagiai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo. Visada veikti profesionaliai ir humaniškai. Nuolat tobulintis ir kelti savo kvalifikaciją. Pripažinti savo darbinės klaidas ir jas taisyti. Naudoti savo darbo laiką efektyviai. Profesinėje ir kitoje viešojoje veikloje savo išvaizda, kalba ir elgesiu rodyti pavyzdį, kaip laikytis visuotinai pripažintų etikos normų. Nereikšti paniekos bendradarbiams, pavaldiniams, vadovams, neįžeidinėti, neplūsti, nevertoti psichologinio smurto.

9.8. Nepiktnaudžiavimas pareigomis. Užimamų pareigų ir įtakos nenaudoti savanaudiškiems tikslams ar tiesioginei /netiesioginei naudai gauti, taip pat esamiems ir buvusiems bendradarbiams proteguoti.

9.9. Sąžiningumas. Nepriimti jokių tiesioginių ar netiesioginių dovanų iš asmenų, kurie gali būti suinteresuoti paveikti darbuotojo veiksmus ar sprendimus. Siekti žodžio ir veiksmo vienybės. Nenaudoti darbuotojo veiklai nustatyto laiko, kultūros centro teikiamų darbo priemonių, finansinių, žmogiškųjų ir materialinių išteklių savo ir savo artimųjų poreikiams tenkinti. Savo darbinės pareigas vykdyti nepriekaištingai, būti nepaperkamam ir nepapirkinėti kitų asmenų. Nenaudoti užimamų pareigų, pažeidžiant darbinis interesus, įdarbinant asmenį, skiriant jį į tam tikras pareigas, ar suteikiant jam apdovanojimus, paslaugas, kitą naudą arba sudarant su juo sutartis ar sandorius.

9.10. Tinkamas pareigų atlikimas. Nepiktnaudžiauti tarnybine padėtimi, neviršyti savo kompetencijos ir veikti pagal suteiktus įgaliojimus. Tinkamai, laiku ir kvalifikuotai atlikti savo pareigas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos konstitucija ir kitais teises aktais. Užkirsti kelią nusikalstamai veikai. Netoleruoti neteisėto, neetiško kultūros centro vadovo, bendradarbių ir pavaldinių elgesio.

IV SKYRIUS DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

10. Kultūros centro darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumu, partneryste, pagarba, sąžiningumu ir mandagumu. Darbuotojai turi padėti vieni kitiems profesinėje veikloje, keistis patirtimi ir žiniomis, būti nešališkais. Darbuotojai saugo ne tik savo, bet ir kolegų autoritetą.
11. Kultūros centro darbuotojai privalo laikytis geranoriškumo principo, vengti:
 - 11.1. Asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo;
 - 11.2. Kito darbuotojo darbo menkinimo;
 - 11.3. Apkalbų, šmeižto apie bendradarbius skleidimo, reputacijos menkinimo;
 - 11.4. Neigiamų emocijų demonstravimo.
 - 11.5. Nemandagiai bendrauti su komandos nariais;
 - 11.6. Nekorektiškai reikšti pastabas dėl klaidų ir darbo trūkumų;
12. Vadovas privalo:
 - 12.1. Stengtis paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio kūrybinės galimybės ir kvalifikacija;
 - 12.2. Viešai nereikšti savo simpatijų ar antipatijų kultūros centro darbuotojams;
 - 12.3. Skatinti darbuotojus reikšti savo nuomonę darbiniais klausimais ir ją išklausyti;
 - 12.4. Deramai įvertinti darbuotojų darbo pasiekimus;
 - 12.5. Būti reikliu ir teisingu, savo elgesiu ir darbu rodyti pavyzdį.
13. Darbuotojai su kultūros centro vadovu turi bendrauti korektiškai ir vykdyti visus teisėtus nurodymus.
14. Kiekvienas darbuotojas turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Kultūros centro darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
15. Kultūros centro darbuotojai turi teise vertinti bendradarbių ir administracijos darbą. Už objektyvią kritiką darbuotoją persekioti griežtai draudžiama. Kritika turi būti vidinė, o ne už įstaigos ribų. Kritika, skiriama bendradarbių ar administracijos darbu, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, geranoriška. Svarbiausios įstaigos gyvenimo problemos svarstomos atvirose ir laisvose darbuotojų diskusijose.

- 16.** Kultūros centro darbuotojai turi gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.
- 17.** Kultūros centro tarybos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.
- 18.** Neleistinas nekorektiškas, tendencingas bendradarbiu darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.
- 19.** Darbuotojų atranka, vertinimas ir darbo užmokestis kultūros centre vykdomi ir nustatomi skaidriai, sąžiningai, atsižvelgiant į darbuotojų dalykines savybes ir kompetenciją, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.
- 20.** Įstaiga Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Įmonės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, numato priemones korupcijos rizikos veiksniams šalinti ir korupcijos rizikai mažinti.
- 21.** Visi įstaigos darbuotojai, kolegialių organų nariai turi:
- 21.1. vengti nepotizmo, kronizmo ir iš to kylančių rizikų;
- 21.2. nepriimti ir neteikti dovanų, bet koku būdu susijusių su įstaigos darbuotojo pareigų vykdymu, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą.
- 22. Viešųjų ir privačių interesų konfliktai**
- 22.1. Viešųjų ir privačių interesų konfliktai valdomi vadovaujantis šiais principais:
- 22.2. Darbuotojai vengia aplinkybių, kylančių dėl asmeninių ryšių, kurioms esant galėtų būti padaryta žala kultūros centro interesams, o kilus interesų konfliktui, nusišalina.
- 22.3. Darbo laiku neatlieka kito darbo kitų įmonių naudai, atliekant antraeiles pareigas – nenaudoja kultūros centrui priklausančio turto.
- 22.4. Naudojantis kultūros centro vardu, turtu ar informacija, nesiekia asmeninės naudos.
- 22.5. Darbuotojai gali užsiimti kita veikla, kuri nedaro ir negali daryti žalos kultūros centro interesams, tačiau apie tokias savo veiklas, siekiant išvengti interesų konflikto, turi informuoti tiesioginį vadovą raštu.
- 23. Dovanos priėmimas ir teikimas**
- 23.1. Negalima priimti ir teikti dovanos, jei:
- 23.1.1. Tai gali sukelti interesų konfliktą ar interesų konflikto regimybę.
- 23.1.2. Ja siekiama paveikti Darbuotojo veiksmus ar sprendimus. Tokia dovana laikoma kyšiu.
- 23.1.3. Ją teikia realūs ar potencialūs viešųjų pirkimų procedūrų dalyviai.
- 24. Informacinių technologijų naudojimas**
- 24.1. Informacinių technologijų (toliau – IT) įrenginiais: kompiuteriais, IT tinklais, elektroniniu paštu, internetu ir kita kultūros centro suteikta IT įranga darbo funkcijoms atlikti Darbuotojai naudojami taip, kad užtikrintų pakantumą ir pagarbą kitiems.
- 24.2. Programinės įrangos ir kūrinių naudojimas, pažeidžiant autorines teises, yra draudžiamas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 25.** Kultūros centro darbuotojai įsipareigoja laikytis šiame Kodekse išdėstyto elgesio normų ir principų.
- 26.** Priimtas Etikos kodeksas skelbiamas viešai.
- 27.** Kultūros centro darbuotojai įsipareigoja gerbti Etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.
- 28.** Etikos kodeksas priimtas kaip kultūros darbuotojų sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.
-